

Міністерство освіти і науки України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту, економіки та права

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з дисципліни
Економіка цивільної авіації
підготовки бакалавра
Факультет льотної експлуатації

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кіровоградською льотною академією Національного авіаційного університету.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: О.М. Остапенко, к.п.н., ст.викл.

Обговорено та схвалено:

На засіданні кафедри менеджменту, економіки та права

Протокол від «___» _____ 2015 року №___

Схвалено випусковою кафедрою «Авіаційна техніка»

Протокол від «___» _____ 2015 року №___

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка цивільної авіації» курсанта відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра професійного спрямування «Льотна експлуатація повітряних суден». Напрямок підготовки 6.070102 «Аеронавігація».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економіка цивільної авіації» є фінансова діяльність, аналіз законів, закономірностей, тенденцій і особливостей розвитку авіаційного підприємства в процесі інтернаціоналізації і глобалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Економіка цивільної авіації» базується на знаннях, одержаних курсантами при вивченні дисциплін економічного та правового спрямування, загальноосвітніх дисциплін професійної та практичної підготовки, таких як: «Повітряне право», «Економічна теорія», «Математика», «Фізика».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1 Транспортна продукція. Особливості її виробництва та вимірювання

Тема 1 Економічний зміст та характеристика транспортної продукції

Тема 2 Система показників експлуатаційної діяльності авіапідприємств

Тема 3 Планування та прогнозування авіаційних перевезень

Тема 4 Планування авіатранспортного виробництва

Змістовий модуль 2 Виробничі ресурси авіапідприємств

Тема 5 Основні фонди авіапідприємств

Тема 6 Оборотні засоби та ефективність їх використання

Тема 7 Організація праці та заробітної плати на авіапідприємствах

Змістовий модуль 3. Собівартість авіатранспортної продукції та ціноутворення

Тема 8 Експлуатаційні витрати та собівартість транспортних підприємств

Змістовий модуль 4. Ціноутворення в авіакомпаніях

Тема 9. Тарифна політика авіакомпанії

Тема 10 Митна система побудови тарифів. Міжнародні авіаційні тарифи

Змістовий модуль 5. Фінансові результати діяльності авіапідприємств

Тема 11. Доходи та прибуток авіакомпанії

Тема 12. Фінансові результати діяльності аеропорту та підприємства з обслуговування повітряного руху

1 Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка цивільної авіації» є формування у майбутніх фахівців необхідного рівня системи знань та умінь, що дозволяють розробити стратегію та тактику керування авіаційним підприємством в транспортній системі України, а також розрахувати резерви підвищення ефективності його діяльності, обґрунтувати плани та управлінські рішення.

1.2 Основним завданням вивчення дисципліни є дослідження механізму формування та використання ресурсного потенціалу авіаційного підприємств, системи взаєморозрахунків, а також особливостей аналізу показників господарсько-виробничої діяльності авіаційних підприємств України.

1.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти повинні:

знати:

- сучасний стан та організаційно-правові аспекти діяльності авіаційних підприємств;
- методи прогнозування та планування авіаційних робіт і послуг;
- фінансово-економічні показники роботи авіаційних підприємств.

вміти:

- розраховувати показники обсягів, якості та ефективності роботи авіаційного підприємства;

- визначати собівартість товарів, робіт та послуг;
- прогнозувати фінансово-господарську діяльність авіаційних підприємств;
- знаходити шляхи підвищення ефективності господарювання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 78 години / 2 кредита ECTS

2 Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ 1 Економіка міжнародної цивільної авіації

Змістовий модуль 1 *Транспортна продукція. Особливості її виробництва та вимірювання*

Тема 1 Економічний зміст та характеристика транспортної продукції

Сутність транспортної продукції, особливості її виробництва, реалізації і споживання. Транспортна послуга і її відмінності від галузі матеріального виробництва. Техніко-економічні особливості повітряного транспорту, його переваги та недоліки.

Тема 2 Система показників експлуатаційної діяльності авіапідприємств

Класифікація показників експлуатаційної діяльності авіапідприємств, їх сутність порядок розрахунку. Показники обсягів перевезень. Показники обсягів роботи аеропорту та підприємства з обслуговування повітряного руху, їх класифікація. Показники обсягу льотної роботи. Показники паливної ефективності повітряних суден.

Тема 3 Планування та прогнозування авіаційних перевезень

Планування авіаційних перевезень. Види та класифікація планів. Прогнозування авіаційних перевезень. Види та класифікація прогнозів. Методи прогнозування авіаперевезень. Фактори, які впливають на обсяги авіаперевезень. Виробнича програма авіапідприємства.

Тема 4 Планування авіатранспортного виробництва

Розробка організаційної структури авіапідприємства. Планування транспортної роботи авіапідприємства. Планування мережі повітряних ліній на основі попиту. Розробка розкладу руху літаків. Планування додаткових послуг на борту. Планування потреби в трудових ресурсах, продуктивності та оплаті праці. Стратегічні ризики при плануванні авіатранспортного виробництва.

Змістовий модуль 2 *Виробничі ресурси авіапідприємств*

Тема 5 Основні фонди авіапідприємств

Основні фонди авіакомпаній. Склад та структура основних фондів авіакомпаній. Оцінка основних фондів: первісна, поновлена, залишкова вартість. Фізичний та моральний знос основних фондів авіапідприємств. Ефективність використання основних фондів: поняття та критерії оцінки. Показники, що характеризують використання основних фондів, їх зміст та методика розрахунку. Амортизація та відтворення основних фондів авіакомпаній. Особливості складу та структури основних виробничих фондів аеропорту та підприємства з обслуговування повітряного руху.

Тема 6 Оборотні засоби та ефективність їх використання

Особливості складу та структури оборотних фондів авіапідприємств.

Норми витрат як основа визначення потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Види норм і їх характеристика. Методи розробки норм витрат. Матеріально-технічне забезпечення авіапідприємств.

Нормування оборотних засобів. Визначення норм запасів паливо-мастильних матеріалів.

Показники ефективності використання оборотних фондів.

Тема 7 Організація праці та заробітної плати на авіапідприємствах

Трудові ресурси авіапідприємств та їх характеристика за кваліфікаційними ознаками.. Методи визначення продуктивності праці на авіапідприємствах. Фактори росту продуктивності праці на авіапідприємствах. Особливості організації праці в авіакомпаніях. Показники ефективності використання трудових ресурсів.

Системи оплати праці на авіапідприємствах та її характеристика.

Змістовий модуль 3. Собівартість авіатransпортної продукції та ціноутворення

Тема 8 *Експлуатаційні витрати та собівартість транспортних підприємств*

Економічна сутність та визначення вартості та собівартості транспортної продукції. Класифікація експлуатаційних витрат транспортних підприємств. Методи визначення собівартості перевезень на різних видах транспорту. Класифікація методів визначення собівартості авіакомпанією. Переваги та недоліки використання методів визначення собівартості в цивільній авіації.

Змістовий модуль 4. Ціноутворення в авіакомпаніях

Тема 9. *Тарифна політика авіакомпанії*

Економічна сутність та принципи побудови авіаційних тарифів. Етапи побудови авіаційних тарифів. Рекомендації по формуванню тарифної політики авіакомпанії. Переваги та недоліки методів ціноутворення. Розрахунок системи тарифів та умов їх використання. Особливості визначення тарифів на внутрішніх та міжнародних повітряних лініях. Характеристика структури тарифів. Класифікація авіатарифів. Умови застосування тарифів, їх ділення на опубліковані, конфіденційні та неопубліковані. Опубліковані тарифи: нормальні та спеціальні.

Тема 10 *Митна система побудови тарифів. Міжнародні авіаційні тарифи*

Загальні поняття міжнародних авіаційних тарифів. Тарифні зони IATA. Основні поняття мильної системи. Мильний принцип побудови тарифів. Тарифний компонент. Типи та види пасажирських перевезень.

Змістовий модуль 5. Фінансові результати діяльності авіапідприємств

Тема 11. *Доходи та прибуток авіакомпанії*

Виручка від реалізації перевезень та дохід авіакомпанії. Сутність доходів авіакомпанії їх класифікація. Розподіл та використання доходів.

Економічна суть і види прибутку авіакомпанії. Визначення прибутку, його розподіл та використання. Розрахунок показників ефективності роботи авіакомпанії. Показники рентабельності та методи їх розрахунку.

Тема 12. *Фінансові результати діяльності аеропорту та підприємства з обслуговування повітряного руху*

Визначення доходів аеропорту та підприємства з обслуговування повітряного руху. Доходи від основної діяльності аеропорту та підприємств з обслуговування повітряного руху. Види прибутку авіапідприємства. Розрахунок та використання прибутку.

Оцінка ефективності роботи аеропорту.

3 Рекомендована література

Базова

13.1 Нормативно-правова література

13.1.1 Загальнодержавні нормативно-правові акти

1 Конституція України : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – (Редакція від 12.04.2012 р.).

2 Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1577-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №49. – Ст. 682. – (Редакція від 18.12.2011 р.).

3 Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30. – Ст. 379. – (Редакція від 10.11.2011 р.).

4 Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377. – (Редакція від 03.08.2012 р.).

5 Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 р. № 1775-3 // Відомості Верховної ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299. – (Редакція від 01.06.2012 р.).

6 Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121. – (Редакція від 13.06.2012 р.).

7 Про оподаткування прибутку підприємств : Закон України від 28.12.2004 р. № 334/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 4. – Ст. 28. – (Редакція від 01.04.2011 р., втрачає чинність 01.01.2013 р.).

8 Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 5. – Ст. 21. – (Редакція від 25.06.2011).

9 Про підприємництво : Закон України від 07.02.1991 р. № 698-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14. – Ст. 168. – (Редакція від 21.07.2012 р.).

10 Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181. – (Редакція від 13.07.2012 р.).

11 Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 86/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78. – (Редакція від 01.07.2012 р.).

12 Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-6 // Голос України. – 02.08.2012. – № 140.

13 Державний класифікатор продукції та послуг : ДК 016-97 : затв. наказом Держстандарту України від 30.12.1997 р. № 822 (із змінами і доповненнями). – [Чинний від 1999-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1556 с.

14 Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 : затв. наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. – [Чинний від 2012-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2011. – 56 с.

15 Класифікація послуг зовнішньоекономічної діяльності : ДК 012-97 : затв. наказом Держстандарту України від 02.06.1997 р. № 324. – [Чинний від 1997-10-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1234 с.

16 Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті України: Затверджено наказом Міністерства транспорту України від 13.09.94 р. №476. – К.: МТУ, 1994. – 87 с.

17 Класифікатор професій – Державний класифікатор України ДК 003-95 «Класифікатор професій», затверджений наказом Держстандарту України від 27.07.95 р. № 257.

13. Руководство относительно экономических аспектов аэронавигационного

обслуговування. ІКАО. Дос 9161 – АТ/724.

18 Руководство по экономике аэропортов. – ИКАО. Дос №9562.

19 Руководство по сборам за пользование аэропортами и аэронавигационными средствами ДОС 7100/2000, ІСАО, 2000г.

20 Конвенция о международной гражданской авиации : "Чикагская конвенция" (с 18 приложениями). – Чикаго, 07.12.1944 г. / Дос. 7300. – 8-е изд. – Канада, Монреаль : ІСАО, 2000. – 113 с.

21 Политика ІСАО в отношении аэропортовых сборов за аэронавигационное обслуживание ДОС 9082/7, 7-ое изд., 2004г.

22 Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень : "Монреальська конвенція" : ратифікована Законом України № 685-VI від 17.12.2008 р. – Монреаль, 28.05.1999 р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 33. – С. 169.

23 Прогноз развития воздушного транспорта до 2015 года / Cir. ІСАО 304–АТ/127. – Канада, Монреаль : ІСАО, 2004. – 96 с.

24 Протокол, що стосується зміни Конвенції про міжнародну цивільну авіацію : ратифікований Законом України № 112-IV від 11.07.2002 р. – Монреаль, 10.05.1984 р. – Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 54. – Ст. 12.

25 Решение о состоянии конкуренции на рынках авиаперевозок государственных участников СНГ. – Кишинев, 14 ноября 2008 г. – М. : МАК, 2008. – 38 с.

26 Система качества перевозок и обслуживания пассажиров воздушным транспортом. Услуги для пассажиров на борту воздушных судов внутренних воздушных линий РФ. Основные требования : ОСТ 54-1-283.01-94. – [Действует с 1995-01-01]. – М. : Воздушный транспорт, 1994. – 7 с. – (Отраслевой стандарт РФ).

27 Система качества перевозок и обслуживания пассажиров воздушным транспортом. Услуги, предоставляемые пассажирам в аэропортах. Основные требования : ОСТ 54-1-283.02-94. – [Действует с 1995-01-01]. – М. : Воздушный транспорт, 1994. – 5 с. – (Отраслевой стандарт РФ).

28 Соглашение о гражданской авиации и об использовании воздушного пространства. – Минск, 25 декабря 1991 г. – М. : МАК, 1991. – 6 с.

13.1.2.2 Національні авіаційні нормативно-правові акти

29 Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446. – (Редакція від 17.11.2010 р.).

30 Повітряний кодекс України : введ. в дію Постановою ВР від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48–49. – Ст. 536.

31 Концепція розвитку системи регулювання авіаційної діяльності у сфері створення та використання малих повітряних суден : затв. Постановою КМУ від 14 квітня 2004 р. № 234-р // Офіційний вісник України. – 2004. – № 15. – С. 5–9.

32 Концепція розвитку цивільної авіації України : затв. Постановою КМУ від 28 грудня 1996 р. № 1587. – К. : МТУ, 1996. – 20 с.

33 Положення про використання повітряного простору України: затв. постановою КМУ від 29 березня 2002 р. № 401 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – С. 85. – (Редакція від 30.07.2012 р.).

34 Положення про об'єднану цивільно-військову систему організації повітряного руху України : затв. постановою КМУ від 19.07.1999 р. № 1281 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 29. – С. 82. – (Редакція від 30.11.2004 р.).

35 Аеропортові збори за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України : затв. наказом Мінтрансв'язку України від 14.04.2008 р. № 433 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 35. – С. 33.– (Редакція від 06.01.2012 р.).

36 Аеропортові збори за обслуговування повітряних суден і пасажирів у Державному підприємстві „Міжнародний аеропорт “Бориспіль”: затв. наказом Мінтрансв'язку України від 26.03.2008 р. № 337 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 32. – С. 110.– (Редакція від 13.08.2010 р.).

37 Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. – Випуск 68 "Авіаційний транспорт" : Професії керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців та робітників : затв. наказом МТУ від 17.07.2002 р. № 488. – К.: МТУ, 2002. – 140 с.

38 Рекомендації щодо складання бізнес-плану авіакомпанії : затв. наказом Укравіатрансу від 02.02.1998 р. № 34. – К.: МТУ, 1998. – 109 с.

39 Ставки плати за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України : затв. наказом Мінтрансв'язку України від 15.09.2010 р. № 669 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 74. – С. 72. – (Редакція від 14.03.2011 р.).

13.2 Базова навчально-методична література

40 Абрютина М. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. - М.: Дис, 2000. – 548 с.

41 Андрейчиков А.В., Андрейчикова О.Н. Анализ, синтез, планирование решений в экономике: Учебник для ВУЗов – М.: Финансы и статистика. 2002. – 368 с.

42 Вовк А.А. Оценка эффективности транспортного производства и резервоуеероста: Монография. – М.: Крома, 2000. – 295 с.

43 Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа. ~М.:

Финансы и статистика, 2010.- 286с.

44 Балабанов И. Финансовый анализ и планирование хозяйственного субъекта. - М.: ФиС, 2000.

45 Бородин В.М. Оптимизация управления авиаперевозками: Учебное пособие. – С.Пб.:Академия ГА, 1995. – 86 с.

46 Бочаров В. Финансовое моделирование. С.-П.: Питер, 2000. – С.54.

47 Бугір М.К. Математика для економістів: Лінійна алгебра, лінійні моделі. Посібник для студентів вузів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2010.-272с.

48 Бутинець Ф.Ф., Мних Е.В., Олійник О.В. Економічний аналіз. - Житомир: ПГ «Рута», 2000.- С.56.

49 Бутко А.Д. Економіко-математичні методи та моделі в бухгалтерському обліку та аналізі господарської діяльності. – К.:КТЕІ, 1990. – С-22-45.

50 Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник / під ред. С. Ф. Голова. - Дніпропетровськ, ТОВ "Баланс" - Клуб, 2001. – 832 с.

51 Бухгалтерський облік в Україні: Навчальний посібник. Нормативно-практичні матеріали / За ред. Хом'яка Р. Л. - Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2001. – 728 с.

52 Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Лібра, 2003. – 703 с.

53 Громов Н.Н., Персианов В.А. Управление на транспорте: Учеб. для вузов. – М.: Транспорт, 1990. – 336 с.

54 Економіка транспорту: Учебное пособие / Под редакцией Коби В.Г. – К.:КМУЦА, 2001. – 254с

55 Елейко Я. Основи фінансового аналізу. - Львів: ЛБИ НБУ. 2000. – 141 с.

56 Економічний аналіз: Навч. Посіб./ За ред. акад. НАНУ проф. М.Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.

57 Зеркалов Д.В. Транспорт України: Довідник. У двох книгах. Книга перша. – К.: Основа, 2002. – 416 с.

58 Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навчальний посібник. – 3-тє вид., перероб. і доп.- К.: «Знання-Прес», 2002.- 190с.

59 Кігель В.Р. Математичні методи ринкової економіки: Навч.посібник для ВУЗів – К.: Кондор, 2003. – 158с.

60 Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз. Практикум. – К.:Знання, 2007. – 255 с.

61 Коба В.Г. Економіка транспорту: Навчальний посібник. – К.: КДАВТ, КМУЦА, 1999. – 254 с.

62 Ковалев В.В., Волкова О.Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. - М.: Проспект, 2000. – 422 с.

63 Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. -- М.: Финансы и статистика, 2010. – 429 с.

64 Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.:Знання, КОО, 2002. – 294 с.

65 Костромина Е.В. Экономика авиакомпании. Учебник. – М., Концерн «Банковский деловой центр », 2010 – 127 с.

66 Костромина Е.В. «Экономика ГА», М., МГТУ ГА, 2010 г. – 196 с.

67 Костромина Е.В., Григорьев Ю.М., Жебрак А.В. «Рынок и тарифы», ВТ, 2010 г., № 22.

68 Костромина Е.В. «Взаиморасчеты и финансовое планирование авиакомпании при выполнении международных воздушных перевозок», М., ВИМИ, 2010 г.

69 Кулаев Ю.Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. – К: Издательство «Феникс», 2004 – 667 с.

70 Маленков Ю.А. Рыночная экономика системы воздушного транспорта: Учебное пособие. – СПб.: Академия ГА, 1995. – 95 с.

71 Прыкин Б.В. Экономический анализ предприятия. - М: ЮНИТИ,2001. – С.-121.

72 Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – М.:ООО «Новое знание», 2010. – 688 с.

Допоміжна

13.3 Допоміжна навчально-методична література

73 Артамонов Б.В., Мамонова М.Л. «Авиатранспортный маркетинг», М., МИИГА,1990 г.- С.54.

74 Афанасьев В.Г. «Международный воздушный транспорт», М., «Международные отношения», 1992 г. – С.78-123.

75 Пузынин Р.Г. Менеджмент на авиационном транспорте: Учебное пособие. К.: КМУГА, 1997. – 180 с.

76 Рогальский Ф.Б. Математические методы анализа экономических систем: Книга 1: Теоретические основы. К.: «Наукова думка», 2001. - 453с.

77 Рогальский Ф.Б. Математические методы анализа экономических систем: Книга 2: Методы и алгоритмы решения трудноформализуемых задач. К.: «Наукова думка», 2001.-423с.

78 Сопко В., Завгородній В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу. - К.: КНЕУ, 2000. – 589 с.

79 Стоянова Е.С. «Финансы маркетинга», М., «Перспектива», 1994 г.

80 Тихонов В.М., Балашов Б.С. «Система мирового воздушного транспорта и российская гражданская авиация», М., Фонд «Правовая культура», 1992 г.

81 Федосеев В.В. «Экономико-математические методы и модели в маркетинге», М., «Финстатинформ», 1996 г. – С. 12- 47.

82 Эванс Дж., Берман Б. « Маркетинг», М., «Экономика», 1990 г. – С.8-23.

83 Ecckhout A. «Touroperating in Europe», Zedelgem, 1993.

84 «Revenue Accounting Manual», IATA, 1990.

14 Інформаційні ресурси

14.1 Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

14.1.1 Нормативно-правова інформація

1 Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2012.

2 Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2012.

3 Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2012.

4 Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2012.

5 Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

6 Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

7 Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

8 Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

9 Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

10 Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

11 Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2012.

12 Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

13 Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaправо.net>. – Останній доступ : 2012.

14 Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

15 Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2012.

16 Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.2 Інформація про підприємства

17 Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

18 Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

19 Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

20 Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.3 Віртуальні бібліотеки

21 Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2012.

22 Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

23 Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

24 Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний

ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

25 Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.

26 Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.

27 Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

28 Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.

29 Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

14.1.4 Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси

30 Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2012.

31 База маркетингової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>. – Останній доступ : 2012.

32 Вища школа економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hse.ru>. – Останній доступ : 2012.

33 Все найкраще про розвиток бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.devbusiness.ru>. – Останній доступ : 2012.

34 Все про рекламу, маркетинг і PR [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.advertology.ru>. – Останній доступ : 2012.

35 Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2012.

36 Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

37 Керівництво з маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing-guide.org>. – Останній доступ : 2012.

38 Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfin.ru>. – Останній доступ : 2012.

39 Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfin.ru>. – Останній доступ : 2012.

40 Маркетинг : тематичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://marketing.web-3.ru>. – Останній доступ : 2012.

41 Менеджмент в Росії та за рубежом : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.mevriz.ru](http://www.mevriz.ru). – Останній доступ : 2012.

42 Проблеми сучасної економіки : Євразійський міжнародний науково-аналітичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m-esopom.ru>. – Останній доступ : 2012.

43 Теорія та практика фінансового і управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gaap.ru>. – Останній доступ : 2012.

44 Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.5 Зовнішньоекономічна діяльність

45 Брок-сайт [// <users.adamant.net>](http://users.adamant.net). - 2012.

46 Все для зовнішньоекономічної діяльності [// <www.master-d.com.ua>](http://www.master-d.com.ua). - 2012.

47 ДП „Держзовнішінформ” [Електронний ресурс].– Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com>. – Останній доступ : 2012.

48 Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdpro.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

49 Міжнародна валютна біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forex.ua>. – Останній доступ : 2012.

50 Портал інформаційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vneshmarket.ru>. – Останній доступ : 2012.

51 Сервер підтримки зовнішньоекономічної діяльності [\[Електронний ресурс\]. – Режим доступу : http://www.mdoffice.com.ua](http://www.mdoffice.com.ua). – Останній доступ : 2012.

52 Українська міжнародна фондова біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uise.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

53 Управління зовнішньоекономічних зв'язків головного управління економіки Кіровоградської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intertorg.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6 Авіація

14.1.6.1 Інформаційні сайти

54 Авіакаталог [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaport.ru>, <http://www.aviaplace.ru>. – Останній доступ : 2012.

55 Авіакомпанії світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wb-air.narod.ru>, <http://www.airlines-inform.ru>. – Останній доступ : 2012.

56 Авіаційна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airwar.ru>. – Останній доступ : 2012.

57 Авіаційні документи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviadocs.net>. – Останній доступ : 2012.

58 Авіаційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aviation.kryshi.net>. – Останній доступ : 2012.

59 Аерокосмічний портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://space.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

60 Аеропорти світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apinfo.ru>. – Останній доступ : 2012.

61 Крила : все про українську авіацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wing.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

62 Найкрупніші аеропорти світу. – Режим доступу : <http://www.flyplace.ru>. – Останній доступ : 2012.

63 Науково-технічний журнал “General Aviation” (Авіація загального призначення) on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviajournal.com>. – Останній доступ : 2012.

64 Новини ділової авіації / щотижнева електронна газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bizavnews.ru>. – Останній доступ : 2012.

65 Словник авіаційних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaslovar.ru>. – Останній доступ : 2012.

66 Українське авіабудівництво : аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrav.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

67 Український авіаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviation.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6.2 Українські авіаційні підприємства та організації

68 Аеродром „Кіровоград” : Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.glau.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

69 Аеродром „Кременчук” (Велика Кохнівка) : Кременчуцький льотний коледж Національного авіаційного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.flightcollege.com>. – Останній доступ : 2012.

70 Аероклуб України : Всеукраїнська асоціація [Електронний ресурс]. –

Режим доступу : <http://aeroclub.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

71 Асоціація сприяння авіації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asavia.org>. – Останній доступ : 2012.

72 БАТ «Авіакомпанія «Дніпроавіа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dniproavia.com>. – Останній доступ : 2012.

73 Державна авіаційна служба України (Державіаслужба) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.avia.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

74 Державне підприємство «Антонов» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.antonov.com>. – Останній доступ : 2012.

75 Державне підприємство «Завод 410 цивільної авіації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.arp410.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

14.1.6.3 Міжнародні авіаційні організації

76 ICAO (Міжнародна організація цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.icao.int>. – Останній доступ : 2012.

77 ECAC (Європейська конференція цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ecac-ceac.org>. – Останній доступ : 2012.

78 EASA (Європейське агентство з безпеки авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.easa.eu.int>. – Останній доступ : 2012.

79 Eurocontrol (Євроконтроль) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurocontrol.int>. – Останній доступ : 2012.

80 IAC (Міждержавний авіаційний комітет) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mak.ru>. – Останній доступ : 2012.

14 1.6.4 Зарубіжні авіаційні підприємства та організації

81 Авіакомпанія "Аерофлот Російські Авіалінії" [Електронний ресурс]. // <http://www.aeroflot.ru>. – Останній доступ : 2012.

82 Авіакомпанія "Малєв Угорські Авіалінії" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.malev.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

83 БАТ „Туполєв” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tupolev.ru>. – Останній доступ : 2012.

84 Російська федеральна аеронавігаційна служба [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fana.ru>. – Останній доступ : 2012.

85 ACETA (Асоціація авіаперевізників Іспанії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aceta.es>. – Останній доступ : 2012.

86 ACI (Міжнародна рада аеропортів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airports.org>. – Останній доступ : 2012.

87 АЕА (Асоціація Європейських авіакомпаній) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aea.be>. – Останній доступ : 2012.

88 АЕСМА (Європейська асоціація аерокосмічної індустрії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aecma.org>. – Останній доступ : 2012.

89 Airbus : leading aircraft manufacturer [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.airbus.com>. – Останній доступ : 2012.

90 АОС (Комітет операторів повітряних ліній) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aoc-fra.org>. – Останній доступ : 2012.

91 Boeing Company [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.boeing.com>. – Останній доступ : 2012.

92 ECA (Європейська асоціація льотного складу) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.esa-cockpit.com>. – Останній доступ : 2012.

93 ERA (Асоціація авіакомпаній європейського регіону) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eraa.org>. – Останній доступ : 2012.

94 EUROCAE (Міжнародна асоціація з електронного устаткування для цивільної авіації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurocae.org>. – Останній доступ : 2012.

95 European Commission (Європейська комісія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.europa.eu.int>. – Останній доступ : 2012.

96 FAI (Міжнародна федерація аеронавтики) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fai.org>. – Останній доступ : 2012.

97 FSF (Фонд безпеки польотів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.flightsafety.org>. – Останній доступ : 2012.

98 IATA (Міжнародна асоціація повітряного транспорту) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iata.org>. – Останній доступ : 2012.

99 IFALPA (Міжнародна федерація асоціацій лінійних пілотів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifalpa.org>. – Останній доступ : 2012.

100 JAA (Об'єднані авіаційні власті) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.jaa.nl>. – Останній доступ : 2012.

101 NATO (Північно атлантичний альянс) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nato.int>. – Останній доступ : 2012.

102 Swissport International Ltd. : Global cargo and aircraft ground handling (міжнародна хендлінгова компанія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.swissport.com>. – Останній доступ : 2012.

103 United Nations (Організація об'єднаних націй) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org>. – Останній доступ : 2012.

4 Форма підсумкового контролю успішності навчання. Диференційований залік

5 Засоби діагностики успішності навчання. Комплекти контрольних питань, тестових завдань, типових задач та творчих завдань для поточного, модульного та підсумкового контролю.